

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет педагогічної освіти
Кафедра спеціальної освіти та соціальної роботи

Бушак О.О., Породько М.І.

ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА

Програма та методичні рекомендації
для керівників практики другого (магістерського) рівня вищої
освіти зі спеціальності 016 «Спеціальна освіта»

Львів – 2021

УДК 378.091:364-322(07)

Рекомендовано до друку рішення засідання кафедри спеціальної освіти та соціальної роботи (протокол № 2 від 28.09.2021 р.)

Вченою радою факультету педагогічної освіти Львівського національного університету імені Івана Франка (протокол № 2 від 05.10.2021 р)

Рецензенти:

- Островська К. О. доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри спеціальної освіти та соціальної роботи факультету педагогічної освіти Львівського національного університету імені Івана Франка
- Лозинський В. Є. директор КЗ ЛОР «Навчально-реабілітаційний центр «Довіра», асистент кафедри спеціальної освіти та соціальної роботи факультету педагогічної освіти Львівського національного університету імені Івана Франка

Бушак О.О., Породько М.І. **Виробнича практика:** методичні рекомендації для керівників практики і здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 016 «Спеціальна освіта» // Олена Бушак, Мар'яна Породько – Львів : друкарня ГО «Справа Кольпінга в Україні», 2021. – 22 с.

У посібнику висвітлено мету, завдання, зміст та особливості організації і проведення виробничої практики здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 016 «Спеціальна освіта» у Львівському національному університеті імені Івана Франка.

Визначено конкретні завдання для баз практики, перелік звітної документації, описано основні критерії оцінювання, у додатках наведено зразки всіх видів документації.

Методичні рекомендації допоможуть викладачам у керівництві практикою, а здобувачам вищої освіти – у самоорганізації роботи.

© Бушак О.О., Породько М.І., 2021

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
1. Мета і завдання виробничої практики.....	5
2. Бази практики.....	5
3. Етапи проходження виробничої практики.....	7
4. Оцінювання практичних умінь та навичок здобувачів.....	9
5. Зміст виробничої практики.....	10
6. Перелік звітної документації.....	13
ДОДАТКИ.....	14
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	21

ВСТУП

Виробнича практика є завершальним етапом засвоєння професії вчителя-логопеда. Методичне керівництво практикою здійснюють викладачі кафедри спеціальної освіти та соціальної роботи. Практична діяльність здійснюється за індивідуальним планом, який складається практикантом на початку практики. Він передбачає детальний розпис роботи з вказівкою часу, відведеного на виконання усіх видів робіт, опису методів організації діяльності та форм звітної документації, яка має подаватися до кожного з виконаних завдань. Хід і результати роботи фіксуються у щоденнику практики.

Проходження практики є обов'язковим для всіх здобувачів спеціальності 016 «Спеціальна освіта». Її тривалість визначена навчальним планом впродовж шести тижнів у III семестрі і складає 270 годин, що відповідає 9 кредитам ECTS.

1. Мета і завдання виробничої практики

Метою виробничої практики є ознайомлення здобувачів з організацією, змістом, формами та методами діяльності спеціалістів мультидисциплінарної команди в загальноосвітніх, консультативних, навчально-реабілітаційних, медичних закладах, громадських організаціях, допомога в організації роботи відповідних спеціалістів, формування вмінь і навичок експериментального дослідження мовленнєвого розвитку осіб різного віку, застосування засвоєних теоретичних знань, умінь та навичок на практиці.

Завдання практики:

- знайомство з роботою закладів баз практик, організаційною формою, структурою, вивчення управлінської, нормативної, кадрової документації;
- знайомство з роботою спеціалістів мультидисциплінарної команди закладів – практиканти досліджують основну проблематику загальноосвітніх, консультативних, навчально-реабілітаційних, навчально-виховних, медичних закладів громадських організацій, вивчають документацію фахівців та знайомляться з оснащенням кабінетів спеціалістів;
- спостерігають та аналізують наради, зустрічі команд, семінари та тренінги, що здійснюється на базі практики;
- вивчення рівня порушень розвитку мовлення дитини – практиканти за допомогою методик діагностують рівень розвитку мовлення дітей;
- здійснення логопедичної, корекційної та відновлювальної індивідуальної роботи з дитиною (дорослим);
- складання індивідуальної програми розвитку (формування освітньої траєкторії) для осіб з особливими потребами.

2. Бази практики

Заклади загальної середньої освіти, заклади спеціальної освіти, заклади дошкільної освіти (за угодою), а також

1. *Університет III віку* – робота з особами похилого віку; вивчення психологічних особливостей слухачів університету III віку; організація заходів різного спрямування (тренінги, святкові вечори, конкурси тощо).

2. *ГО «Справа Кольпінга»* – робота з особами з порушеннями психофізичного розвитку, допомога у здійсненні психологічного супроводу, обстеження особливостей психофізіологічного розвитку осіб, які перебувають у центрі денного перебування; організація заходів; організація студентського семінару на базі ГО «Справа Кольпінга».

3. *Благодійний фонд імені Івана Павла II* – робота з особами похилого віку; вивчення психологічних особливостей літніх людей; організація заходів різного спрямування (тренінги, святкові вечори, конкурси тощо).

4. *УТОС* – робота з особами різного віку з порушеннями зорової функції (сліпі та слабозорі), обстеження їх психологічних особливостей; ознайомлення з друкованою продукцією шрифтом Брайля, аудіокнигами, тифлотехнічними засобами; вивчення архітектурної доступності різних районів міста; проведення заходів різного спрямування (організація творчих робіт в стінах факультету тощо).

5. *Військово-медичний клінічний центр західного регіону* – робота з військовослужбовцями, їх психологічне обстеження, надання консультації (2 год.), проведення різних заходів.

6. БФ «Відкрите серце» – робота з особами з порушеннями психофізичного розвитку, допомога у здійсненні психологічного супроводу, обстеження особливостей психофізіологічного розвитку осіб, які потребують психологічного супроводу; організація заходів; організація студентського семінару на базі БФ «Відкрите серце».

7. Ресурсний центр для підтримки та супроводу ВПО – робота з внутрішньо переміщеними особами, вивчення їх психологічних особливостей; організація заходів, проектна діяльність (допомога у реалізації стартапів).

8. Департамент освіти ЛОДА – робота з документацією, вивчення специфіки і порівняльний аналіз закладів різного спрямування; організація освітньо-інформативних заходів для педагогів.

9. Комунальна установа «Інклюзивно-ресурсний центр» - робота з документацією, складання індивідуальної програми розвитку (формування освітньої траєкторії) для осіб з особливими потребами; робота з батьками

3. Етапи проходження практики

Проходження виробничої практики передбачає декілька етапів: підготовчий, робочий, підсумковий.

Етапи	Завдання етапів
Підготовчий	Знайомство з програмою практики та вимогами до оформлення її результатів. Вирішення організаційних питань.
Робочий	Знайомство з умовами проходження практики. Виконання програми практики.

Підсумковий	Підготовка звіту практики. Проведення підсумкової конференції.
--------------------	--

Підготовчий етап практики містить у собі вирішення всіх організаційних питань. Він починається з настановчо-методичної конференції, яку організовує та проводить факультетський керівник практики. На конференції присутні заступник декана факультету педагогічної освіти, керівники підгруп, усі здобувачі та, за можливості, керівники від баз практики. Під час настановної конференції керівник практики ознайомлює присутніх з наказом про проходження практики, термінами проведення, завданнями практики, переліком звітної документації, формою звітності, датою проведення підсумкової конференції, заліку. Заступник декана факультету проводить інструктаж з техніки безпеки та охорони праці.

Підготовка здобувачів до проходження практики включає:

- проходження медогляду;
- укладання угоди з базою практики;
- отримання скерування на базу виробничої практики;
- ознайомлення здобувачів з програмою та постановка завдань;
- інструктаж з техніки безпеки та охорони праці;
- складання індивідуального плану та графіку проходження практики.

До практики допускаються здобувачі які:

- пройшли інструктаж з техніки безпеки;
- пройшли медичний огляд.

Робочий етап практики передбачає знайомство здобувача з закладом, де він буде проходити практику.

Важливо! Прибувши в установу здобувач повинен подати керівникові за місцем проходження практики скерування на практику, щоденник практики, в якому робиться відповідний запис та пройти інструктаж з техніки безпеки. Завершуючи практику в установі, здобувач обов'язково отримує характеристику з оцінкою виконаної роботи та завіреною печаткою. Про завершення

практики повинна бути відмітка у щоденнику за підписом керівника установи.

Під час *підсумкового етапу* здобувач у встановлений термін оформлює звіт з практики. Усі звітні матеріали подаються керівнику практики. Матеріали практики зберігаються впродовж трьох років на кафедрі, потім актом списання передаються в архів.

Після проходження практики відбувається підсумкова конференція – захист практики перед комісією, призначеною кафедрою з числа керівників практики від кафедри та викладачів, які викладали спеціальні дисципліни. Дата її проведення повідомляється заздалегідь. Здобувачі готують презентації, виступи, наочність (виставку стендів, газет, інформаційних буклетів), які відображають хід та результати проходження практики. На конференцію запрошуються всі здобувачі, керівники практики від кафедри, представники закладів, де проходила практика (за потреби). На конференції підводяться підсумки роботи здобувачів, виставляється оцінка, висловлюються зауваження та пропозиції.

4. Оцінювання практичних умінь та навичок здобувачів

№ п\п	Вид роботи	Кількість балів
1	Ведення щоденника практики, фіксація інформації у щоденнику. Складання індивідуального плану роботи та його затвердження. Аналіз спостережень протягом практики	10 балів
2	Оформлення наочності	10 балів
3	Опис закладів баз практики. Запис результатів аналізу управлінської, нормативної, кадрової документації;	15 балів

4	Проведення діагностики мовленнєвого розвитку осіб різного віку Складання індивідуальної програми розвитку (формування освітньої траєкторії) та надання консультативної логопедичної допомоги 3 особи	25 балів
5	Медіа продукція (зразки\макети, онлайнпродукт)	10 балів
6	Конспекти прослуханих тренінгів, сертифікати вебінарів\онлайн курсів	5 балів
7	План реалізованого проекту волонтерської діяльності	10 балів
8	План особистого професійного розвитку.	5 балів
9	Звітна документація. Презентація звіту Звіт про проходження практики. Характеристика з місця проходження практики.	10 балів

5. Зміст виробничої практики

№	Зміст роботи, год.	Форми і методи організації діяльності	Форма звіту
	Тиждень I - III		
1	Адаптація здобувачів. Знайомство з організацією управлінської діяльності закладу.	Бесіда з адміністрацією закладу з метою отримання загальних уявлень про специфіку закладу, вивчення	Затвердження індивідуального плану практики. Опис у щоденнику структури закладу, його основних завдань, опис

		документації закладу	управлінської, нормативної, кадрової документації.
2	Проблематика закладу.	Бесіда з вихователями/вчителями, логопедом та психологом/дефектологом	Протокол бесіди у щоденнику. Аналіз проблематики закладу.
3	Освітнє та корекційне середовище.	Вивчення вимог до оснащення кабінетів спеціалістів	Запис у щоденнику
4	Первинний контакт з особами, з якими проводиться робота.	Спостереження за особами під час занять, режимних моментів тощо.	Фіксація результатів спостереження та їх аналіз у щоденнику.
4	Особливості логопедичних, корекційних занять та консультацій спеціалістів.	Спостереження за корекційними заняттями. Надання допомоги спеціалістам у підготовці до занять, виготовленні наочності.	Запис змісту 3-х занять у щоденнику. Виготовлена наочність.
5	Проведення діагностики мовленнєвого розвитку осіб різного віку.	Експериментальне дослідження мовленнєвого розвитку осіб. Виконання завдань магістерської роботи.	Протоколи обстеження з опрацюванням результатів дослідження.
6	Робота за запитом	Надання допомоги	Запис змісту

	логопеда.	спеціалісту закладу відповідно до його плану роботи.	роботи у щоденнику.
Тиждень IV - VI			
7	Волонтерська діяльність.	Організація проектної діяльності	План реалізованого проекту волонтерської діяльності.
8	Освітня та просвітницька робота.	Спостереження та аналіз наради, зустрічі команд, участь у семінарах та тренінгах, що здійснюється на базах практики, онлайн.	Конспекти прослуханих тренінгів, сертифікати вебінарів\онлайн курсів.
9	Індивідуальний навчальний план.	Складання індивідуальної програми розвитку (формування освітньої траєкторії) для осіб з особливими потребами	Приклад індивідуальної програми розвитку.
10	Професійний розвиток.	Виготовлення медіа продукції, популяризація професії. Створення плану особистого професійного розвитку	Медіа продукція (зразки\макети, онлайнпродукт) План особистого професійного розвитку.
11	Підведення підсумків практики. Підготовка звітної	Самостійна робота.	Звіт про проходження практики.

	документації до захисту практики.		
12	Захист практики.	Залік.	Участь у підсумковій конференції. Звітна документація, презентація звіту.

6. Перелік звітної документації

1. Щоденник практики, фіксація інформації у щоденнику. Складання індивідуального плану роботи та його затвердження. Аналіз спостережень протягом практики.
2. Зразки наочності.
3. Опис закладів баз практики.
4. Підсумки діагностики мовленнєвого розвитку дитини та зразок розробленої здобувачем освіти індивідуальної програми розвитку
5. Медіа продукція (зразки\макети, онлайнпродукт)
6. Конспекти прослуханих тренінгів, сертифікати вебінарів\онлайн курсів
7. План реалізованого проекту волонтерської діяльності
8. План особистого професійного розвитку.
9. Звіт про проходження практики. Характеристика з місця проходження практики.

Документація подається кожним здобувачем індивідуально в окремій папці (зразки документації подано в додатках)

ДОДАТКИ

Львівський національний університет
імені Івана Франка
Факультет педагогічної освіти
Кафедра спеціальної освіти та соціальної роботи

ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ

_____ Виробнича _____

(вид і назва практики)

Здобувача _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

Факультет _____

педагогічної освіти _____

Кафедра _____

спеціальної освіти та соціальної роботи

освітньо-кваліфікаційний рівень _____

магістр _____

спеціальність _____

016 «Спеціальна освіта» _____

_____ курс, група _____

Студент _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

прибув на підприємство, в організацію, установу

Печатка
підприємства, організації, установи «_____» _____ 20__ року

(підпис)

(посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

Вибув з підприємства, організації, установи

Печатка
підприємства, організації, установи «_____» _____ 20__ року

(підпис)

(посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

Відгук про роботу студента та оцінка практики

(назва підприємства, організації, установи)

Керівник практики

від підприємства, організації, установи _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

М.П.

« _____ » _____ 20 __ року

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет педагогічної освіти
Кафедра спеціальної освіти та соціальної роботи

ЗВІТ
про підсумки проходження виробничої практики

здобувача _____
групи _____ спеціальність _____

1. Бази проходження практики. Коротка характеристика – опис баз практики. Умови проходження практики.
2. Вид та тривалість практики.
3. Завдання практики, які були поставлені перед здобувачем.
4. Зміст доручень, характер виконання (індивідуальний чи груповий, самостійно чи під контролем спеціалістів чи у якості помічника).
5. Власні рефлексії щодо пройденої практики (ступінь готовності до виконання завдання, ступінь задоволення від участі у професійній діяльності служби, результативність роботи, надбаний досвід).
6. Опис труднощів та проблем, з якими стикався здобувач (психологічні, комунікативні, етичні труднощі).
7. Пропозиції щодо покращення та вдосконалення проведення практики.

Дата _____
Підпис _____

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Дутчак І. І. Організація та проведення практики з образотворчого мистецтва у школі: методичні рекомендації для керівників практики і студентів 6 курсу ОКР «магістр» зі спеціальності «Образотворче мистецтво» / І. І. Дутчак, Н.В. Казакова. – Хмельницький: відділ педагогічної практики ХГПА, 2013. – 17 с.
2. Сірант Н.П. Методичні рекомендації до проходження педагогічної практики: навчально-методичний посібник / Нелі Сірант. – Львів, 2013 – 116 с.
3. Положення про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах. Наказ Міністерства освіти України від 2 червня 1993 № 161 // Освіта України: Нормативно-правові документи. – К.: Міленіум, 2001. – С. 382 – 399.
4. Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, наказ Міністерства освіти України від 8 квітня 1993 року № 93 (із змінами, внесеними згідно з наказом Міносвіти № 351 (0351281-94 від 20.12.94) // Інорм.зб. Міністерства освіти України. – 1993 № 17 – 18. – С. 16 – 30.
5. Положення про проведення практик здобувачів вищої освіти Львівського національного університету імені Івана Франка (Наказ №044 від 30.04.2021 р.) https://lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/reg_practice.pdf

ДЛЯ НОТАТОК